Rakúsko – Uhorské vyrovnanie a Slováci

Prvá polovica 19. storočia sa v Habsburskej monarchii niesla v znamení snáh maďarských politikov získať väčší vplyv v uhorskej časti monarchie

V roku 1866 sa odohrala rakúsko – pruská vojna v ktorej bola Habsburská monarchia porazená

Bitka pri Hradci Králové - 1866

Panovník Habsburskej monarchie –
František Jozef I. oslabený vojenským
neúspechom sa rozhodol ustúpiť
požiadavkám Maďarov

František Jozef I.

RAKÚSKO – UHORSKÉ VYROVANIE (1867) V roku **1867 sa Habsburská monarchia rozdelila na** dve rovnocenné časti
s jedným panovníkom – **RAKÚSKO** -**UHORSKO**

Štát sa rozdelil na dve časti s dvoma samostatnými vládami a snemami, ktoré boli spojené iba osobou panovníka a troma ministerstvami → ministerstvo zahraničných vecí, vojska a financií

Nový oficiálny názov krajiny znel: Rakúsko - Uhorsko

Oficiálny názov monarchie bol od roku 1867 až do roku 1918 Rakúsko - Uhorsko

DUALIZMUS

Dve centrá moci v jednom štáte

Rakúsko a Uhorsko na jednom úseku rozdeľovala rieka Litava a preto sa zvyklo Rakúsku vravieť aj Predlitavsko a Uhorsku Zalitavsko

Július Andrássy – prvý premiér uhorskej vlády po rozdelení Od roku 1867 UHORSKO riadené uhorskou vládou a uhorským snemom

MAĎARIZÁCIA

Uhorsko úplne ovládli Maďari, ktorí využili "vyrovnanie" na svoj plán vytvorenia jednonárodného "veľkého" Uhorska

Pamätník odvlečenia 1462 detí z územia Slovenska na územie Uhorska za účelom ich maďarizácie

Cieľom uhorskej vlády bolo pretvoriť mnohonárodnú krajinu na štát s jedným uhorským – maďarským národom

Maďarčina sa stala v Uhorsku štátnym jazykom a pre nemaďarské národnosti nastalo obdobie zvýšeného národnostného útlaku

Martine

Uhorská vláda postupne likvidovala slovenské kultúrne a školské zariadenia => najskôr zrušila tri slovenské gymnázia a potom v roku 1875 zatvorila Maticu slovenskú

Po zrušení slovenských gymnázií, slovenská stredná škola v Uhorsku nejestvovala až do rozpadu Rakúsko – Uhorska (1918)

Maďarčina ako povinný predmet na ľudových (základných) školách